

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 3 มกราคม 2562

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา พายุ “ปาบึก” (PABUK) ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 03 มกราคม 2562

เมื่อเวลา 04.00 น. ของวันนี้ (3 ม.ค. 62) พายุโซนร้อน “ปาบึก” (PABUK) บริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่าง โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่ละติจูด 6.2 องศาเหนือ ลองจิจูด 105.5 องศาตะวันออก ความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางประมาณ 65 กิโลเมตรต่อชั่วโมง พายุนี้กำลังเคลื่อนตัวทางทิศตะวันตกอย่างช้า ๆ คาดว่าจะเคลื่อนผ่านปลายแหลมญวน และเคลื่อนลงอ่าวไทยในวันที่ 3 มกราคม 2562 และจะเคลื่อนขึ้นฝั่งบริเวณรอยต่อระหว่างจังหวัดชุมพรและสุราษฎร์ธานี ในช่วงค่ำของวันที่ 4 มกราคม 2562 โดยจะมีผลกระทบต่อภาคใต้ในช่วงวันที่ 3-5 มกราคม 2562 ทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนเพิ่มมากขึ้น และมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง ขอให้ประชาชนบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมาก ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากได้ โดยมีผลกระทบดังนี้

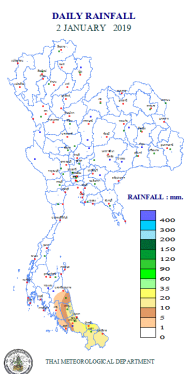
ในช่วงวันที่ 3-4 มกราคม 2562 จะมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่งกับมีลมแรง บริเวณจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส กระบี่ ตรัง และสตูล

ในช่วงวันที่ 4-5 มกราคม 2562 บริเวณภาคใต้จะมีฝนตกเป็นบริเวณกว้าง และจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง กับมีลมแรงบริเวณจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล

สำหรับคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามันจะมีกำลังแรง โดยอ่าวไทยมีคลื่นสูง 3-5 เมตร ส่วนทะเลอันดามัน มีคลื่นสูง 2-3 เมตร ขอให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งภาคใต้ฝั่งตะวันออกระวังอันตรายจากลมแรง และคลื่นลมแรงที่พัดเข้าหาฝั่ง

ชาวเรือบริเวณอ่าวไทยควรงดออกจากฝั่งตั้งแต่วันที่ 3-5 มกราคม 2562

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 2 ม.ค. 62 ถึง เวลา 7.00 น. วันที่ 3 ม.ค. 62

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	ต.ป่าบอน อ.ป่าบอน	พัทลุง	47.0	ฝนตกหนัก
2.	ต.ท่ามะเตี๋ย อ.บางแก้ว	พัทลุง	44.5	ฝนตกหนัก
3.	ต.ฝาละมี อ.ปากพะยูน	พัทลุง	40.5	ฝนตกหนัก
4.	ต.หนองธง อ.ป่าบอน	พัทลุง	34.0	ฝนตกปานกลาง
5.	ต.เขาชัยสน อ.เขาชัยสน	พัทลุง	29.0	ฝนตกปานกลาง

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

2. สถานการณ์น้ำ

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 57,510 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 33,580 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 64) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (62,397 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 82) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 4,887 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 35.77 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 129.69 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 18,566 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 54,075 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 30,533 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 64) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (58,028 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 82) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 3,953 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 25.08 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 113.78 ล้าน บ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 16,860 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. ³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	17,670	71	10,925	61	75	1,001	667	67	567	62	83	25,825	18,337	71	11,492	61	7,497
ตอน.	12	8,368	4,391	52	2,740	41	218	1,998	1,144	57	994	54	230	10,367	5,535	53	3,735	44	4,832
กลาง	3	1,419	662	47	602	47	22	369	212	57	187	54	25	1,788	874	49	789	48	914
ตะวันออก	2	26,605	23,416	88	10,139	76	7	142	122	86	113	92	9	26,747	23,538	88	10,252	76	3,209
ตะวันออก	6	1,515	1,202	79	1,102	78	51	963	760	79	708	78	57	2,478	1,962	79	1,810	78	517
ใต้	4	8,194	6,735	82	5,025	78	39	668	530	79	478	74	43	8,863	7,265	82	5,502	77	1,598
รวม	35	70,926	54,075	76	30,533	65	412	5,142	3,435	67	3,048	63	447	76,068	57,510	76	33,580	64	18,566

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 17,493 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 70 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 10,797 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 59) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 4.92 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 57.52 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 7,378 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	8,961	67	5,161	53	0.00	0.00	27.00	27.00	4,501
สิริกิติ์	7,336	77	4,486	67	4.12	4.35	26.17	26.43	2,174
ภูมิพล+สิริกิติ์	16,298	71	9,648	59	4.12	4.35	53.17	53.43	6,674
แควน้อยฯ	646	69	603	67	0.50	2.16	2.16	0.15	293
ป่าสักชลสิทธิ์	549	57	546	57	0.30	0.30	2.19	2.19	411
รวมทั้งหมด	17,493	70	10,797	59	4.92	6.81	57.52	55.77	7,378

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 2 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯทับเสลา (26%) อ่างฯกระเสียว (24%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 10 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯแม่จัดสมบูรณ์ชล (100%) อ่างฯกัวลม (84%) อ่างฯกัวคองหมา (104%) อ่างฯศรีนครินทร์ (91%) อ่างฯวชิราลงกรณ์ (82%) อ่างฯหนองปลาไหล (91%) อ่างฯนฤปดินทรจินดา (89%) อ่างฯแก่งกระเจาน (86%) อ่างฯปรานบุรี (90%) อ่างฯรัชชประภา (83%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย แม่น้ำน่าน ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิ ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำบางปะกง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย แม่น้ำท่าตะเภา ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 466 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 448 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.61 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.59 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 90 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 80 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.92 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.93 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.78 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.73 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 141 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 141 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 116 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 21 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 4 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 15 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 16 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 65 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 65 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศัลย์) 7 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 39 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 162 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 161 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 20 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 61 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 66 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 15 ลบ.ม./วินาที

อุบางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 95 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 98 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ความเค็ม (กรัม/ลิตร)	เกณฑ์	หมายเหตุ
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.17 ข้อมูล ณ 3 ม.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มน้ำ จ.นนทบุรี	0.17 ข้อมูล ณ 3 ม.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.20 ข้อมูล ณ 3 ม.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

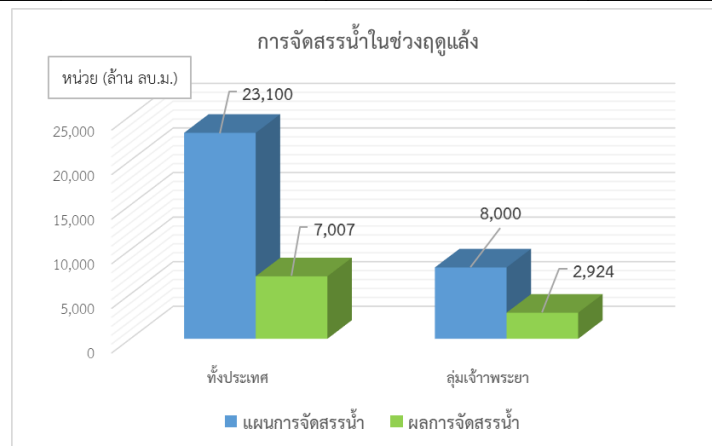
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2561/2562

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้งปี 2561/2562 (วันที่ 1 พ.ย.61 ถึง 30 เม.ย.62) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,570 ล้าน ลบ.ม. โดยวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศจำนวน 23,100 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 7,007 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 30 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ใช้น้ำไปแล้ว 58 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 2,924 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 37 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2561/62 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.62)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,404	6,440	13,953	303	23,100	7,007	30
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	1,140	1,450	5,410	-	8,000	2,924	37

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

ทั่วประเทศ จำนวน 16.08 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 11.21 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 4.87 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 8.74 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.18 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.56 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62 (ข้อมูล ณ วันที่ 2 มกราคม 2562)

ทั่วประเทศ จำนวน 7.04 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 6.04 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.00 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 5.44 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 5.12 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.32 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2561/62			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2561/62		
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	8.03	2.43	10.46	4.78	0.23	5.01
	นอกเขตชลประทาน	3.18	2.44	5.62	1.26	0.77	2.03
	รวม	11.21	4.87	16.08	6.04	1.00	7.04
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	5.30	0.77	6.07	4.05	0.07	4.12
	นอกเขตชลประทาน	1.88	0.79	2.67	1.07	0.25	1.32
	รวม	7.18	1.56	8.74	5.12	0.32	5.44

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

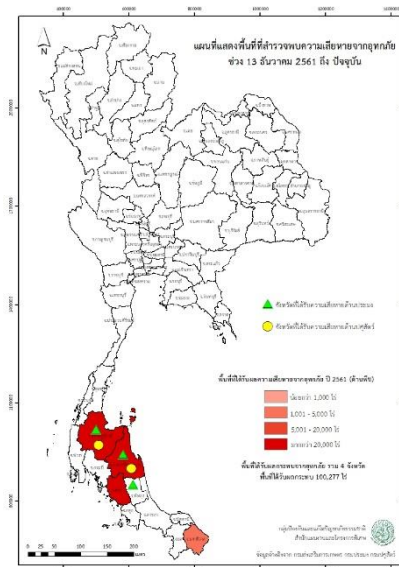
เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 1,851 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ และอุปโภคบริโภค จำนวน 115 เครื่อง ในพื้นที่ 24 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 58 เครื่อง ในพื้นที่ 15 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่(1) อุตรดิตถ์(2) พิจิตร(1) ลำปาง(5) นครราชสีมา(3) ยโสธร(2) นครพนม(2) นครนายก(3) ชลบุรี(2) ปราจีนบุรี(18) ฉะเชิงเทรา(4) จันทบุรี(1) กาญจนบุรี(8) ระยอง(1) เพชรบุรี(5)
- ช่วยเหลือพื้นที่นาปรัง จำนวน 10 เครื่อง ในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ เชียงราย(1) สุโขทัย(6) นครสวรรค์(3)
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 47 เครื่อง ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร(1) นครราชสีมา(12) บุรีรัมย์(2) นนทบุรี(3) ปทุมธานี(14) ชัยนาท(9) นครศรีธรรมราช(6)

6. ผลกระทบด้านการเกษตร

อุทกภัยภาคใต้

1) ช่วงภัย 13 ธันวาคม 2561 – ปัจจุบัน จำนวน 7 จังหวัด

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 2 มกราคม 2562

สถานการณ์อุทกภัย ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พัทลุง ตรัง นราธิวาส และปัตตานี มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

- ด้านพืช 4 จังหวัด เกษตรกร 91,238 ราย พื้นที่ 573,943 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 80,743 ไร่ พืชไร่ 3,978 ไร่ พืชสวนและอื่น ๆ 489,237 ไร่
- ด้านประมง 5 จังหวัด เกษตรกร 8,706 ราย พื้นที่ 14,397 ไร่ บ่อปลา 14,772 บ่อ กระชัง 3,349 ตร.ม. สักรวจพบความเสียหายแล้ว เกษตรกร 3 ราย พื้นที่ 2 ไร่
- ด้านปศุสัตว์ 5 จังหวัด เกษตรกร 42,790 ราย สัตว์ที่ได้รับผลกระทบ 2,253,284 ตัว แบ่งเป็น โค-กระบือ 79,100 ตัว สุกร 90,515 ตัว แพะ-แกะ 11,253 ตัว และสัตว์ปีก 2,072,416 ตัว แปลงหญ้า 3,264 ไร่

การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

- อพยพสัตว์ จำนวน 337,609 ตัว (จุดอพยพสัตว์ 54 จุด)
- เสี่ยงสัตว์ จำนวน 269,200 กิโลกรัม
- ดูแลสุขภาพสัตว์ จำนวน 1,042 ตัว
- กล้วยช้าง จำนวน 1,364 กล้วย

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธ.ค. 61)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. แมลงบัว 3. โรคไหม้ข้าว 4. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี สุโขทัย และนครสวรรค์) จำนวน 72,098 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 90 ไร่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครสวรรค์ ระยอง และตาก) จำนวน 3,216 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มหาสารคาม และตาก) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	- ทำการประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยไฟ โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้งและศัตรูข้าวอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด - ผลิตและสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อรา บิวเวอร์เรีย ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการ ป้องกันและกำจัดโรคไหม้ข้าวในพื้นที่ที่มีการระบาด - แนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่ใช้บิวเวอร์เรียเพื่อควบคุม เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราสูง มากเกินไป และในแปลงที่มีการระบาดมากแนะนำให้ ใช้สารเคมีฟนลงบนต้นข้าว เช่น Phenazine-5-Oxide โดยผสมน้ำแล้วพ่นในระยะที่ต้นข้าวแตกกอเต็มที่
อ้อย	1. แมลงนูนหลวง 2. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 75 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชลบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่	- รมรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่ อาจเกิดการระบาด และประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือกับสถานการณ์การ ระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง - แนะนำให้เกษตรกรทำการไถนาพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวงและดักแด้ และ ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ ขณะปลูกหรือคลุกกลในพื้นดินที่มีความชื้น - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียร่วมกับ เชื้อราเมตาไรเซียมในการป้องกันกำจัดหนอนกออ้อย ในพื้นที่ที่พบการระบาด พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่น สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ข้าวโพด	1. หนอนเจาะลำต้นหรือ หนอนเจาะฝัก	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 30 ไร่ การระบาดลดลง 8 ไร่	- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนผ่านเว็บไซต์ และแจ้งเตือน ในพื้นที่ปลูก เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังและติดตาม สถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง - แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานในการปลูกในฤดู ต่อไป พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่าง สม่ำเสมอ
มันสำปะหลัง	1. โรคโคนเน่าหัวเน่า 2. แมลงนูนหลวง 3. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 4. โรคใบไหม้	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 119 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 620 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี จันทบุรี มุกดาหาร และตาก) จำนวน 335 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 7 ไร่ การระบาดคงที่	- รมรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสาน - ผลิตขยายแตนเบียน Anagyrus lopezi แมลง ช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรู มันสำปะหลังในพื้นที่โดยเตรียมการผลิตเพื่อปล่อย 1,754 จุด จุดละ 3 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2562 - แนะนำให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังอายุ น้อยกว่า 5 เดือน บริเวณที่แสดงอาการและโดยรอบ ห่างออกไปประมาณ 1 เมตร ไปเผาทิ้งทำลาย และ หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณ รอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้ สารเคมีฟอสฟิอิล อลูมิเนียม และสำรวจติดตาม สถานการณ์อย่างต่อเนื่องในช่วงฝนชุกควรตรวจแปลง ทุกวัน - แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้ รวมทั้งใช้เชื้อรา เมตาไรเซียมควบคุม - สำรวจติดตามการระบาดของโรคใบด่างมัน สำปะหลัง ซึ่งเมื่อพบต้นที่แสดงอาการได้เก็บตัวอย่าง เพื่อส่งตรวจในห้องปฏิบัติการกรมวิชาการเกษตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			พร้อมทั้งดำเนินการทำลายต้นที่แสดงอาการอื่นๆ ที่จากแปลงปลูก - สำนักงานเกษตรจังหวัด 54 จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จัดทำแผนการอบรมและการสำรวจการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังครอบคลุมพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ภูเก็ต และระยอง) จำนวน 16 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรดในพื้นที่ พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรขุดพินทุด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ และรณรงค์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกร เฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. ดั้วแรด 3. ดั้วกุหลาบ 4. หนอนปลอกเล็ก 5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กรุงเทพฯ ระยอง และสงขลา) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 966 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา และชุมพร) จำนวน 41 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 559 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กระบี่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน - ปล่อยแตนเบียนหนอนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) ในพื้นที่ระบาด - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา และดูแลสวนปาล์มให้สะอาดอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ - ผลิตและขยายเชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อนำมาใช้ควบคุมดั้วแรด และดั้วกุหลาบ - ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของลำต้นเน่า และปรับพื้นที่ในแปลงให้มีการระบายน้ำที่ดี - ใช้กาดักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับดั้วแรด
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง 3. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (นครพนม สงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ปัตตานี) จำนวน 1,159 ไร่ การระบาดลดลง 831 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 2 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่การระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่	- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดโรคที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพารา โดยชุดคู่มือบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาวยางพารา - แนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราพันธุ์ต้านทานโรค - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มานำมาผสมกับปุ๋ยหมักใช้ในสวนยางพารา - ใช้สารเคมีเมตาแลคซิล จะสามารถป้องกันและกำจัดโรคเส้นดำได้
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด 4. ดั้วงวง	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด จำนวน 5,262 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด จำนวน 61,086 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด จำนวน 9,640 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของศัตรูมะพร้าว - ใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (<i>emamectin benzoate</i>) ผสมกับน้ำ พ่นในมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ยกเว้นมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวทำน้ำตาล ซึ่งใช้สารเคมีฟลูเบนไดเอไมด์ 20% - ปล่อยแตนเบียนหนอนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) แตนเบียนไซทริโคแกรมมา (<i>Trichogramma</i> spp.) และแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hispinarum</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) ทำลายไข่และตัวอ่อนด้วงแรด - ใช้ตาข่ายดักจับและใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดมะพร้าวในระยะเต็มวัย - ควบคุมด้วงงวงมะพร้าวโดยใช้เหล็กยาวปลายเป็นตะขอแทงเข้าไปเกี่ยวเอาตัวหนอนออกมาทำลายทิ้ง และใช้สารทาร์ ซึ่งเป็นส่วนผสมของน้ำมันเครื่อง 1 ลิตร ผสมกับผงกำมะถัน 100 กรัม คนให้เข้ากัน ทาบริเวณรอยแผลที่เกิดจากการตัดทางใบ หรือรอยตัดจั่นมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาล รอยแตกที่โคนลำต้น เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยของด้วงงวงจะเข้าวางไข่
ทุเรียน	1. โรครากเน่าโคนเน่า 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. หนอนเจาะลำต้น 4. เพลี้ยไฟ 5. โรคราใบติด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตราด และ ระนอง) จำนวน 10,922 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3,010 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 26 ไร่	- ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาด จัดทำข่าวเตือนการระบาด ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่มีการระบาด โดยให้ชุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา - แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการทำลายของหนอน เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด หรือใช้ตาข่ายดักพื้นหลุมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัย มาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูด และกำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง เพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งสะสมการระบาดและทำความเสียหายต่อทุเรียนต้นอื่นๆ - แนะนำเกษตรกรตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายไปเผาทิ้ง สำหรับต้นที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด 10 % เอสแอล หรือคาร์โบซันแฟน 20% พ่นให้ทั่วทั้งต้น
เงาะ	1. โรคใบจุดสาหร่าย 2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 1 ไร่	- แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงเงาะอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม - แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% ดับบลิวพี ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วต้น หรือใช้พ่นป้องกันเป็นระยะ ๆ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาพ่นบริเวณที่เป็นโรค และหมั่นสำรวจแปลงและกำจัดวัชพืชในแปลงปลูกนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความชื้นสะสม ไม่ให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค
ลองกอง	1. หนอนซอนเปลือก	ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 400 ไร่	- แนะนำให้เกษตรกรโดยใช้เชื้อบีที ผสมกับน้ำ พ่นให้ทั่วลำต้นที่พบการเข้าทำลายของหนอนซอนเปลือก และให้ทำการพ่นประมาณ 2 - 3 ครั้ง ห่างกันประมาณ 5 วัน ในตอนเย็น

หมายเหตุ พื้นที่การระบาด (เพิ่มขึ้น ลดลง) เปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

8.1 โรคพิษสุนัขบ้า (วันที่ 1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 61)

1) สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2561 มีรายงานจังหวัดที่ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้า 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตราด นครนายก บึงกาฬ สกลนคร หนองบัวลำภู เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี นครปฐม ชุมพร พังงา ภูเก็ต และนราธิวาส พบโรคทั้งหมด 54 จังหวัด 320 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 33 จุด ในพื้นที่ 21 จังหวัด คือ ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา ยโสธร สุรินทร์ อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เชียงราย กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบุรี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา และสตูล

2) ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม.รอบจุดเกิดโรคได้ 22,829 ตัว เร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคนที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมันได้ 1,824 ตัว

8.2 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) พบทั้งหมด 12 ครั้ง ในสุนัข 11 ครั้ง และโค 1 ครั้ง เกิดในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ อำนาจเจริญ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เพชรบุรี สมุทรสาคร และสงขลา

8.3 โรคปากและเท้าเปื่อย (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) พบการระบาด 2 ครั้ง ในโคนม 1 ครั้ง ในพื้นที่ 1 จังหวัด คือ จังหวัดอุครธานี และเกิดโรคในโคเนื้อ 1 ครั้ง ในพื้นที่ 1 จังหวัด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

8.4 โรคระบาดสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และโรคระบาดสัตว์อื่น (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) ไม่มีรายงานในสัปดาห์นี้

8.5 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) พบการระบาด 3 โรค ใน 9 ประเทศ ดังนี้

1) โรค Peste des petits ruminants ในแพะแกะ 1 ครั้ง ที่ประเทศแอลจีเรีย

2) โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง H5N1 ในนกอีแอกและไก่ 2 ครั้ง ที่ประเทศอินเดีย

3) โรคคหิวหวัดแอฟริกันในสุกร 22 ครั้ง

- ประเทศเบลเยียม 1 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศจีน 5 ครั้ง เกิดโรคในสุกร

- ประเทศฮังการี 3 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศลัตเวีย 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศโปแลนด์ 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศโรมาเนีย 4 ครั้ง เกิดโรคในสุกรและหมูป่า

- ประเทศยูเครน 1 ครั้ง เกิดโรคในสุกร